

1701/9

LA FONT, F de.
C

ILLUST. AC REVEREND.

ADMOD. PATRI

LEONI DE LA FONT

MAJORUM CARMELITARUM

CONVENTUS AVEN. EX-PRIORI

MERITISSIMO.

AVUNCULO SUO COLENDISSIMO

In æternum amoris , grati animi & observan-
tiæ monumentum.

Hoc primum Doctrinæ suæ specimen.

D. D. D. FRANCISCUS DELAFONT

Avenionensis Artium Liberalium magister.

Q U Æ S T I O P H Y S I C O - M E D I C A

*An Aëris Gravitas sit necessaria ad Animalium
vitam conservandam.*

Quam Deo duce & auspice Dei parâ,
A U S P I C I I S

Perillust. Nobil. & Reverendissimi Domini.
D. FRANCISCI ABBAT.

D E T U L L I A

Antiqui Stæ. Tricastinensis Ecclesiæ prepositi ; tertium
Primicerii.

P R Æ S I D E

I L L U S T R. A C N O B I L. D. D.

JOSEPH. GASPARD. GAUTIER
Doct. Med. Aggreg. Regente ordinario , ac Profes-
sore Primario & Botanico.

T U E R I C O N A B I T U R ,

N O B. D. F R A N C I S C U S D E L A F O N T
Avenionensis jam dudum artium magister ac Medicinæ
Studiosus.

In Aulâ Universitatis Die Junii 1717.

P R O B A C C A L A U R E A T U .

A V E N I O N E ,

Apud C A R O L U M G I R O U D , in foro Cambii.

M. D C C X V I I .

318332

QUÆSTIO PHYSICO-MEDICA.

An Aëris Gravitas sit necessaria ad Animalium vitam conservandam.

I.

QU I naturam Aëris paulò attentius investigabit, haud dubiè statim de ejus Gravitate certior fiet. Inter Elementa malè recensetur ab Antiquis Philosophis : 1°. Quia secundum eorum mentem, Aëris Sphera inter Aquam & Ignem posita est, sicque in omnium mixtorum compositionem admitti nequit. Quomodo enim in Subterraneas corporum Generationes Ingredetur, si ad intima terræ viscera nequaquam possit pervadere ac penetrare.

A

20. Aër ut elementum haberi non potest , quia ex sublunari- bus nullum reperitur corpus minus simplex ; né dicam magis compositum ipso Aëre. Quis enim ibit inficias Universæ terræ corporum effluvia , fluidissimo illi corpori , quod Aër appellatur , permisceri , & suam gravitatem ipsi communi- care ; graves namque sunt gravium particulae , quamvis exilissimæ.

I I.

P O R R O Aërem nos hîc con- sideramus non per se solum & simplicem , sed prò ut nos am- bit , hoc est pro ut varia sibi ad- mixta continet corpuscula , iisque nos afficere valet. Itaque Aëris no- mine prædicto modo sumpti , in- telligenda venit liquidi moles illa , seu immensa atomorum aggeries sensibus minimè obvia , & corpus nostrum immediate ambiens , quam inspiratu ducimus. Hæc vel placida est , tuncque Aëris nomine simpli-

citer designatur , vel sæpiùs sensibilibiter commota , & venti nomen fortitur. Ventus ergò merum est Aëris accidens , sicut dùm humidus vel calidus , frigidusvé dicitur , cùm illæ proprietates non sint ipsi essentielles , nec ex suâ naturâ sic se habeat , sed tantùm per accidens diversimodé modificetur , & alteretur ; Tot enim adsunt variæ Climatum constitutiones , quot adsunt diversi astrorum aspectus ; Tot variæ Aëris mutationum species , quot diversa exhalationum genera , quibus potest imprægnari ; undè Aër qui propiùs humi peripheriæ serpit , multùm differt ab eo qui suprâ montium cacumina spirat ; Qui florum odoriferis halitibus , vel aromaticis herbarum particulis perfunditur , ut in quibusdam Agrorum locis se habet , aptior est ad fovendam balsamicam sanguinis constitutionem , quàm qui in locis palustribus vel Oris maritimis se præbet. Qui fluviis , vel solo pingui & irrigato est vicinior , humiditatem ; qui monticulis , siccita-

tem præ se ferre consuevit. Nec
semper in suis benignis qualitatibus
permanet Aër , inficitur enim ali-
quandò noxiis ; dùm salibus corro-
sivis , vel nitrosis mineralium , aliis-
que metallicis refertus est spiriti-
bus , ut deprehenditur in plurimis
Antris Hungariæ & Sueciæ ; quod
aliis etiam effectibus, ac præsertim is-
tâ Sennerti observat. luculenter con-
firmatur. Anno M. D C. X X I V.
Inquit , mense maiò tam maligna
aura arbores aspiravit , ut unicâ Die
pluribus in locis earum folia exsic-
caret ; decidere penitus in julio , &
arborum cortices tam flavi sunt red-
diti ; ac si Auripigmento conspersi
fuissent. Ast nunquid ex Aëris in-
fectione oritur Pestilentia ? quæ di-
versarum constitutionum respectu ,
diversimodè etiam se habet. Nùm-
quid & ipsâ Aëris ratione faci-
lem vel difficilem vulnerum cura-
tionem certis in Regionibus expe-
rimur ? Sic in locis palustribus
ulcera Capitis celeriter , crurum dif-
ficulter curantur , sic levia capitis
Bononiæ & Lutetie vulnera , *Lethalia*

ut plurimum Tibiarum *Avenione*
& *Romæ* esse solent. Quæ quidem om-
nes & consimiles Aëris constitutiones
sunt merè accidentales , cum à solâ
effluviorum indole , seu climatis
Temperie , necnon astrorum aspectu
pendere videantur.

I I I.

P R O P R I E T A T E S autem
Aëri essentielles & ipsi propriæ
sunt Fluiditas , quâ tactui cedit
à perenni motu illius particularum ;
Perluciditas seu Raritas ex eo quod
radii luminis motu facillimo inter
laxas ejusdem particulas pertranseant ;
Elasticitas à partibus nitro-Aëreis ipsi
permixtis ; & Gravitas ex variis cor-
pusculorum moleculis orta , quâ fit ,
ut vesica vacua ponderet minùs quã-
dùm Aëre repletur , ipsaque vasa vi-
treæ , ex quibus Aër ope machinæ ,
Pneumaticæ fuit extractus , leviora
sint , quàm non extracto. Sed quia nun-
quam homogeneus reperitur Aër ,
cùm sit ubique refertus particulis
variæ indolis & naturæ , Hæteroge-
neitas etiam quodammodò ipsi pro-

pria esse videtur. Etenim recipit evaporationes corporum omnium terrestrium, quæ continuò propriæ substantiæ jacturam patiuntur, ex eo quod materia cælestis subiens, rediensque tràns eorum poros, impingit in eorum latera, ac secùm rapit exiles quasdam moleculas, undè illa corporum effluvia; quæ ex certis corporibus insensibiliter exhalantur, ut ex odoratis, quæ sensim sine sensu imminuuntur, ac postremo suum deperdunt odorem.

I. V.

INSIGNES sunt qui ascribi possunt Aëri effectus, necessariæ admodùm utilitates: ab eo enim pendet animalium Respiratio, Voci-feratio, Auditio, Olfactio, denique eorum Vita, plantarum Vegetatio, ignis Accensio, elateris Ratio, exhalationum seù vaporum Elevatio, corporum tandem omnium Dissolutio ac infinitæ propemodùm phænomenorum varietates, quæ solâ vi Aëris so-

lent explicari , de quibus passim,
 apud physicos. Cardanus inclusum
 Aërem corrumpere animalia , animâ
 verò carentia conservare asseruit ;
 liberum è contrà : Triticum in siris
 stipatum non corrumpitur , & in
 horreis conclusis vitiatur ; apertis
 verò fenestris , nihil ei nocet.
 Sed cum alia hîc referre exempla ,
 nec ea omnia quæ mox viribus Aëris
 tribuimus figillatim percurrere & ex-
 plicare non sinant paginarum an-
 gustiæ , ut ad propositionem nostræ
 Theseos deveniamus , quædam hîc
 de solâ Aëris gravitate attigisse suf-
 ficiet.

V.

EX eo igitur quod Aër suspen-
 sione teneat gravia quædam corpora,
 putà exhalationes seù terrenos
 halitus merè aqueis ac terrestribus par-
 ticulis constantes ; ex eo , inquam ,
 quod varia corporum effluvia licet se
 ipso multò graviora in suis velut vlnis
 admittat , quin & insuper mercurii
 suspensio ad altitudinem viginti sep-

rem pollicum , ac suspensio aquæ ad altitudinem tringinta & trium pedum in Antliis hydraulicis ; ex his sanè omnibus luce clariùs fit manifesta Aëris Gravitas , quæ per plurima alia physices experimenta posset adhuc confirmari , nisi hujus modi veritas esset hodiè in confesso apud omnes , qui vel tantillum in rebus physicis sunt exercitati.

VI.

QUO D verò prædicta Aëris gravitas ad animalium vitam conservandam sit omninò necessaria nemo sanè diffitebitur , si semel advertat principium vitale in circulari ac fermentativo sanguinis motu situm esse , quo nativus calor viget ac fovetur in toto corpore. Quia igitur sanguis variâ illâ celeri & confusâ suarum particularum agitatione in suis vasis multum incalescit , neque potest incalescentiam concipere , quin illius particulæ magis exagitentur , in se mutuò impulsæ expandan-

tur , & ab invicem nitantur abscedere, ac consequenter quin tota sanguinis massa sic rarefacta majus exquirat spatium, vasaque multum distendat; Hinc fieret, quod hujusmodi intestino ac expansivo ferventis cruoris impetu vasa sanguifera nimium dilarentur, eorum pori nimis ampliarentur, rami capillares aperirentur, insensilia cutis spiracula fierent laxiora, sicque tenuior, magisque spirituosâ sanguinis portio facile in auras abiret, moxque tanto spirituum dispendio Animalis interitus succederet, nisi Aëris ambientis moles suâ gravitate & compressione nimiam sanguinis rarefactionem cohiberet, simulque vasorum, & pororum cutis dilatationem impediret. Non aliâ certe ratione dùm Animalia includuntur in machinâ Boylianâ statim in molem ingentem intumescere videntur ab extracto Aëre, cujus pondus nimix sanguinis rarefactioni, vasorumque dilatationi validè renitebatur, undè etiam Animalia calidiora uti Aves, & Columbi cùm ad majorem dispo-

nantur transpirationem citiùs expirant remoto Aëre circumfluo ob causas jam allatas. Hinc patet Aërem nimis tenuem, qualis est in montium excelsorum cacumine, ad vitam sustinendam esse ineptum, ex gravitatis defectu, quo fit ut plurimi qui ad verticem montis Olympii, vel Libani &c. Ascenderunt, ibi animi deliquia se passos fuisse dicunt, ut nobis constat Viatorum & Historicorum relatu. Quod verò Aër longè minus gravitet in summitate montium, quam in maris litore facile convincitur ex Barometri experimento. Quare prædicta omnia colligendo merito concludendum putamus.

Aëris Gravitationem ad Animalium vitam conservandam esse omnino necessariam.

FINIS.

